

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 316/2019 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om ökning av nybörjarplatserna och höjning av examensmålen vid högskolorna i Helsingfors och Nyland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 316/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Sarkomaa /saml m.fl.:

Till vilka åtgärder och med vilken tidtabell ämnar regeringen skrida för att öka nybörjarplatserna vid högskolorna i Nyland, höja examensmålen och rikta motsvarande tilläggsanslag?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Statsminister Rinnes regering har som mål att höja utbildnings- och kunskapsnivån, minska skillnaderna i lärande och öka den utbildningsmässiga jämlikheten. Utöver besluten om högskolornas utbildningsansvar styr ministeriet hela högskolesystemet genom att fastställa högskolornas examensmål. Att nå målen i Visionen för högskoleutbildningen och forskningen år 2030 förutsätter att examensmålen höjs särskilt på områden där det råder brist på experter. Ny arbetskraft behövs både för att ersätta avgående arbetskraft och fylla nya arbetstillfällen.

På olika håll i Finland är högskolorna betydande drivkrafter för områdets näringsliv och i samtliga landskap råder det brist på kompetent arbetskraft. I många landskap skulle utvecklingsprognosen vara dystrare om det inte fanns ett utbud av högskoleutbildning på nära håll. Det är inte enbart fråga om att svara på det aktuella behovet av utbildning, utan också om att stärka livskraften i de olika områdena.

Högskoleutbildningens attraktionskraft bland de unga syns vid samtliga universitet. Utifrån statistiken kan man anse att utbudet av universitetsutbildning i Nyland är underdimensionerat i förhållande till områdets behov. Granskar man utbildningen vid yrkeshögskolor framträder Nyland inte lika tydligt.

Vid de universitet som verkar i huvudstadsregionen genomfördes 2016–2018 33,3 procent av de lägre högskoleexamina, 32,9 procent av de högre högskoleexamina och 42,4 procent av doktorsexamina. Ministeriet har i november 2019 gett universiteten ett universitetsspecifikt förslag till examensmålen för 2021–2024. Man är i färd med att höja examensmålen på olika håll i Finland. I ministeriets förslag till examensmålen kan 33,8 procent av de lägre högskoleexamina, 33,4 procent av de högre högskoleexamina och 42,6 procent av doktorsexamina komma att riktas till

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 316/2019 rd

de universitet som verkar i huvudstadsregionen. Ministeriets förslag kan innebära en liten förskjutning till de universitet som verkar i huvudstadsregionen. Utbudet av högskoleutbildning kan dock utnyttjas på ett jämlikt sätt av ungdomsåldersklasserna oberoende av nuvarande boningsort. Personer som har avlagt universitetsexamen utbildas inte heller enbart för den aktuella regionens behov, utan för det riksomfattande behovet.

Enligt universitetslagen väljer universiteten själva sina studerande och beslutar om grunderna för antagningen av studerande. Därmed faller beslutet om nybörjarplatser inom högskolornas autonomi. Ministeriet har reserverat en längre tid än det som ursprungligen planerades för den dialog om examensmålen som ska föras med universiteten. Fram till mitten av februari 2020 kommer ministeriet med högskolorna överens om examensmålen för 2021–2024.

Examensmålen för 2021–2024 grundar sig huvudsakligen på de studerande som redan har antagits. Dessutom kan ökningen av antalet examina påverkas genom effektivisering av studieprocesserna och rekrytering av internationella studerande. Det behov av ytterligare resurser som högskolorna upplever som nödvändigt anknyter särskilt till den betydande ökning av nybörjarplatserna fram till 2030 som förutsätts i högskolornas och forskningens vision. Under de kommande åren blir det klart huruvida regeringen har möjlighet att öka de anslagsökningar för högskolorna som redan har fastslagits i planen för de offentliga finanserna.

Ministeriet understöder främjandet av visionens mål genom inriktning av strategibaserad programfinansiering inom ramen för den statliga finansieringen. I samband med avtalsförhandlingarna mellan ministeriet och högskolorna ser vi vilken beredskap de olika högskolorna har för att öka utbildningsutbudet. Detta genomförs inom ramen för den kända budgetramen och genom att garantera utbildningens kvalitet.

Helsingfors 27.11.2019

Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen